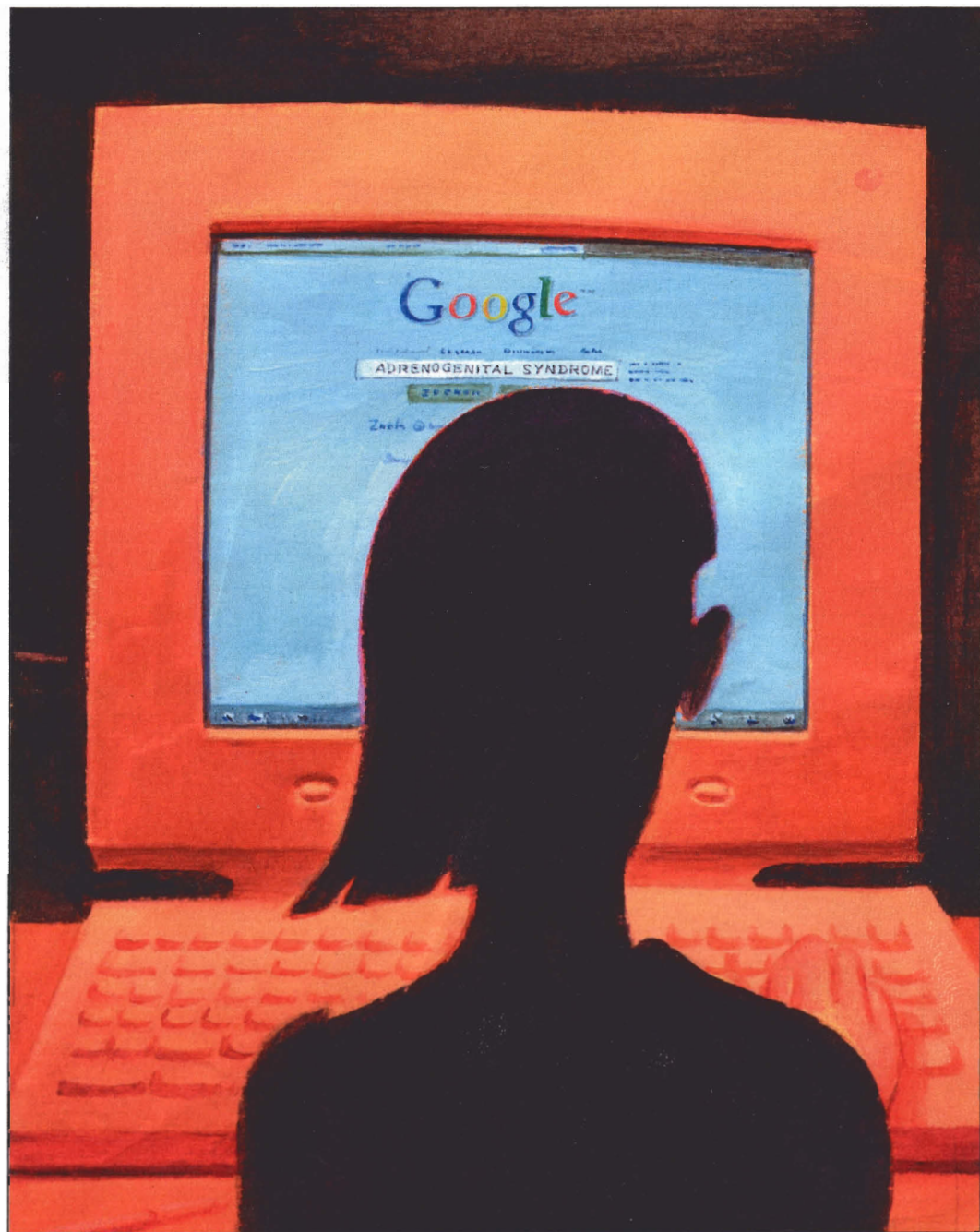

Er zijn maar weinig dingen die wij zo vanzelfsprekend vinden als ons geslacht - van het moment dat een kind 'ik' kan zeggen, lijkt het te beseffen of het een jongetje of een meisje is. Nooit staan we erbij stil dat er mensen zijn die níet weten of ze man of vrouw zijn; we kunnen zelfs maar moeilijk geloven dat zulke mensen bestaan. En toch is het zo: 'interseksuelen' worden ze genoemd, en hun leven is vaak een lijdensweg van pijn, verwarring en zelfhaat. Humo sprak met twee van hen, en ging vervolgens meer uitleg vragen bij professor Hoebeke van het Interseksteam van het Gentse UZ: 'Interseksuelen zijn échte jongens of meisjes, alleen heeft de natuur bij hen een steekje laten vallen.'

(van De Meester/stock)

Paul (10): 'Hoe konden ze nu in godsnaam

Elke is nu 29. Ze heeft altijd geweten dat ze anders was, maar wat er precies met haar aan de hand was, dat werd jarenlang voor haar verzwegen.

ELKE « Ik was vijftien toen de kinderarts zei: 'Ik ga je opereren.' Er zaten 'klieren in mijn lies', en die moesten er dringend uit - meer uitleg kreeg ik niet.

» Na de operatie gaf mijn moeder me elke dag een pil. 'Het ziet eruit als dé pil,' zei ik, maar ze wilde er niks over zeggen. Ik kreeg ook opvliegers: plotse opstoten van warmte, zoals vrouwen in de menopauze. Toen ik dat tegen m'n moeder vertelde, zei ze: 'O ja?' - ze liet de borden in het afwaswater glijden, en dat was dat.

» Mijn vriendinnen op school kletsten veel over menstruatie. 'En jij,' vroegen ze, 'heb jij je maandstonden al?' Ik had ze nog niet, maar ik knikte van ja. Ik had ook nog helemaal geen haar onder mijn oksels en in mijn schaamstreek: niks, nog geen pluisje. Nog iets gek: terwijl mijn vriendinnen na de turnles flink

naar zweet roken, had ik geen lichaamsgeur. Als je jong en onzeker bent, wil je niet anders zijn dan de anderen. En dus loog ik - ik gebruikte mijn zogenaamde menstruatie zelfs als excuus om niet te hoeven zwemmen.

» Mijn moeder nam me af en toe mee naar een gynaecoloog, maar die zei alleen maar: 'Doe

maar veel aan sport, dan komt het allemaal in orde!' Dat hielp me natuurlijk niet vooruit, dus daar ben ik na een tijdje ook weggebleven.

» Op mijn achttiende kreeg ik een vriendje, en die wilde met me naar bed. Ik had er ook wel zin in, maar ging dat wel, met dat lijf van me? Op een avond lagen we te knuffelen, en van het één kwam het ander. Hij probeerde bij me naar binnen te komen - maar het ging niet: het zat dicht. Op zo'n moment voel je je onwaarschijnlijk ellendig, hoor.

» Met die jongen raakte het uit. Na hem had ik af en toe weleens een vriend, maar als die na een paar maanden méér wilde dan alleen maar handjes vasthouden, maakte ik het steevast uit, gewoonlijk met een flauw excuus. In werkelijkheid was ik gewoon bang van seks.»

Zwijgplicht

ELKE « Tot ik een man leerde kennen op wie ik écht verliefd werd. Met hem wilde ik verder. Ik wilde nu eindelijk weleens weten wat er precies met me aan de hand was, dus ik vroeg mijn moeder om uitleg. Na lang aandringen kwam het hoge woord eruit: ik was geboren zonder baarmoeder.

» Nu had ik zoiets wel verwacht, maar het kwam toch nog als een klap. Ik zou nooit kinderen kunnen krijgen! Mijn moeder zei dat ze het me nooit had durven vertellen - ze bedoelde het niet slecht, denk ik, ze heeft gewoon nooit geleerd om open te zijn. 'Trouwens,' zei ze, 'ik mocht het je niet vertellen van de dokters.' Ik vroeg haar hoe het kwam dat mijn vagina kennelijk niet diep genoeg was, maar daar had

belde naar mijn moeder: kende zij misschien een goeie gynaecoloog? We begonnen over mijn probleem te praten, en toen pas vertelde ze me het hèle verhaal: ik leed aan het *Morris-syndroom*. Dat zat zo: drie jaar eerder was mijn moeder samen met mijn tante naar een dokter gegaan. Mijn nichtje van zestien - de dochter van mijn tante - menstrueerde nog niet, en volgens die dokter kwam dat doordat ze leed aan het *Morris-syndroom*. Mijn moeder herkende de symptomen meteen van bij mij: nu wist ze dus wat ik mankeerde. 'Maar,' zei ze tegen mij, 'niks tegen je nichtje zeggen hoor!'

» Zodra ik de hoorn had neergelegd, zette ik mijn computer aan en tikte 'Morris-syndroom' in. Ik kwam meteen terecht op een Engelse site die de symptomen opsomde: 'Geen schaamhaar, geen lichaamsgeur, geen baarmoeder, ondiepe vagina.' Ik kreeg het benauwd, verdomd, dit ging over mij!

» Een week later zat ik bij de gynaecoloog. Hij bevestigde de diagnose, en ik moest ook onder de botscan; er bestond een kans op botontkalking. Mijn rug, heupen en polsen bleken inderdaad te zijn aangetast.

» De gynaecoloog legde me uit waarom ik op m'n vijftiende was geopereerd. Tijdens de ingreep waren mijn gonaden weggenomen: geslachtsklieren die zich bij de foetus normaliter tot eileiders of teelballen ontwikkelen. Bij mij functioneerden ze kennelijk niet zoals het hoorde, én er was een verhoogd risico op kankergezwellen. Doordat ik geen gonaden meer had, produceerde mijn lichaam ook geen vrouwelijke

door de moeder. Mijn moeder, tante en grootmoeder zijn draagster. Ik dacht meteen: dat moet ik aan mijn zus vertellen, want die heeft een dochtertje. Mijn moeder en tante wilden dat ik mijn mond hield, maar ik dacht: foert. **Mijn** zus en haar man waren heel opgelucht dat ik het hun vertelde: nu konden ze hun dochter laten onderzoeken.

» Mijn zus zei dat ze lang had vermoed dat ik lesbisch was, omdat ik nooit lang een vriend had. Maar ik ben geen lesbienne. Ik kan wel begrijpen dat vrouwen die dezelfde afwijking hebben als ik, maar daar slecht over ingelicht zijn, een relatie beginnen met een andere vrouw - om geslachtsgemeenschap te vermijden, begrijp je.

» Ik heb mijn tante ook onder druk gezet om haar dochter te vertellen wat ze had. Ze was daar erg boos om - de dokter had ook haar zwijgplicht opgelegd - maar ik wilde niet dat mijn nichtje dezelfde lijdensweg moest doormaken als ik. Het is moeilijk om te weten dat je AOS hebt, maar het is nog veel moeilijker om het níet te weten.

» Ik was heel erg kwaad op de kinderarts en de gynaecoloog die me destijds hadden behandeld: ze hadden niet alleen tegen mij **ge-logen**, ze hadden ook mijn ouders bevolen tegen me te liegen. Ik heb die gynaecoloog - die van 'Doe maar veel aan sport, meisje' - eens gebeld, en hij zei dat hij geen zin had om **erover** te praten. 'Ik wil mijn dossier,' zei ik. 'Dat heb ik weggegooid,' zei hij koeltjes. Terwijl hij zo'n dossier wel dertig jaar moet bijhouden, hè - dat wist ik, ik had me goed ingelicht.

» Gelukkig ben ik nu in behan-

» Twee weken geleden is mijn ex-vriend getrouwd met een ander. Dat doet verdriet, maar ik heb nu hoop op een betere toekomst.»

Paul/Pauline

Paul is nu een kind van tien. Hij was eerst een jongetje, toen een meisje, en toen wéér een jongetje. Het begon allemaal op de kraamafdeling van het ziekenhuis.

SONJA (*Pauls moeder*) « Meteen na de bevalling nam een verpleegster ons kindje mee om het te wassen - ik had er niet eens goed naar kunnen kijken. Toen ze vroeg hoe het zou heten, zei ik trots: 'Paul!' 'Maar mevrouw,' zei ze, 'het is een meisje!' Dat verbaasde me enorm: toen ik een paar maanden zwanger was, hadden we een vlokentest laten uitvoeren, en toen hadden ze gezegd dat het een jongen was. Voor alle zekerheid werd de kinderarts erbij gehaald. "t Is inderdaad een meisje," concludeerde die, 'maar er scheelt wel het één en ander aan - als ze groot is, zal er een plastisch chirurg aan te pas moeten komen.'

» De arts adviseerde ons om Pauline - zo hadden we Paul in allerijl genoemd - als een echt meisje op te voeden. We hadden al een dochter, **Hanneke**, en die speelde nog het liefst met de autootjes, maar we deden wat de dokter zei: Pauline kreeg een strik in haar krullen en een rokje aan.

» Na anderhalf jaar vond onze huisdokter dat we toch nog maar eens naar het UZ moesten met Pauline. We kwamen bij dokter **Craen** terecht, een kinderendocrinologe. Zij nam voor het eerst het woord 'interseksualiteit' in de mond - daar hadden wij nog nooit van gehoord. Ze voerde enkele

am denken dat ik een *meisje* was?!'

ze geen antwoord op.

» Nu, ik zag het helemaal niet meer zitten. Ik heb het uitgemaakt met mijn vriend, hoe graag ik hem ook zag; ik heb mijn koffers gepakt en ben op reis vertrokken. Vijf jaar lang ben ik bijna constant weggeweest.

» Eind vorig jaar besloot ik dat ik er iets aan moest laten dóén. Ik

hormonen - vandaar dat ik destijds die pillen had moeten nemen, daar zaten vervangende hormonen in.

» Ik kreeg ook te horen dat het *androgeen ongevoeligheidssyndroom* - AOS, da's de wetenschappelijke benaming voor het *Morris-syndroom* - een erfelijke ziekte is, die wordt doorgegeven

deling bij een uitstekende arts, dokter **Tsjoen** van het Interseks-team in het UZ Gent. Hij stelde voor mijn vagina operatief te vergroten, **maar** ik wil niet onder het **mes**. Ik laat mijn vagina nu **geleidelijk** oprekken: het duurt wat langer, maar het resultaat is hetzelfde. Ik volg ook een **hormonenkuur**.

tests uit, en wat bleek: Pauline was tóch een jongen! De buitenste geslachtsorganen waren niet ontwikkeld, maar vanbinnen was ze zonder twijfel een hij.»

Sonja en haar man **Alain** lagen er nachten van wakker, maar uiteindelijk hakten ze de knoop door: als hun kind een jongetje was, dan moest dat ook duidelijk ►

Geslacht onbekend: interseksuelen getuigen

► te zien zijn. En dus werd Pauline geopereerd. Alain en Sonja stuurden een nieuw geboortekaartje naar hun naaste vrienden en familieleden, met een glashelder tekstje erop: 'We hebben een zoon in de plaats van een dochter, en hij heet Paul.'

SONJA « Paul ging zich meteen als een jongen gedragen. Vóór de operatie was hij altijd heel stil, nu sprong hij wild in het rond en maakte zich lekker vies in de tuin. Alsof hij eindelijk de toestemming had gekregen om te zijn wie hij was. En naar z'n poppen keek hij nauwelijks nog om: hij had opeens veel meer belangstelling voor monsters.»

ALAIN « Stel je voor dat we naar die kinderarts hadden geluisterd: dan was Paul nu nog altijd een jongen in het lijf van een meisje. In de puberteit hadden ze hem dan vrouwelijke hormonen gegeven en een vagina aangemeten, maar hij zou wel onvruchtbaar zijn geweest. Terwijl Paul een gezonde jongen is die, als hij nog een paar ingrepen ondergaat, later ook zelf kinderen kan krijgen.»

SONJA « Die arts had gewoon moeten zeggen: 'Meneer, mevrouw, ik weet niet wat er met uw kind aan de hand is, ik verwijs u door.' Dan hadden we gewoon gewacht om de geboortekaartjes te versturen tot we zekerheid hadden over het geslacht. Nu hebben we ons ook nog eens door een hele stapel papierwerk moeten worstelen, want we hebben bij de rechtbank een aanvraag moeten indienen om het geslacht en de naam van ons kind te mogen veranderen.»

Een klein beetje anders

Paul onderging een tweede operatie toen hij vier was, en een paar jaar later moest hij voor de derde keer onder het mes. Het waren pijnlijke ingrepen, waarvan hij thuis moest herstellen. Vooral plassen deed pijn, want de urine brandde in de wonde. 'Maar toen het wat beter ging, mocht ik naar Disneyland!' zegt hij opgewekt. Hij is net uit de tuin naar binnen gekomen: een gezonde jongen, flink opgeschoten voor zijn tien jaar.

Alain en Sonja zijn heel openhartig tegenover hun zoon, maar toch is Paul zelf achter de verbijsterende waarheid over zijn eerste

levensjaren gekomen.

PAUL « Ik zat op de bank in het fotoalbum te bladeren, en toen zag ik een foto van mezelf: met een strikje in mijn haar! Eerst dacht ik dat Hanneke me zo had toegetakeld, maar toen heeft zij me de waarheid verteld. Waw, dat was schrikken. Ik was ook boos op papa en mama: hoe konden ze nu denken dat ik een *meisje* was?!»

Twee dagen later gingen Alain en Sonja met hun zoon op jaarlijkse controle bij dokter Hoebeke van het UZ Gent.

PAUL « Hij liet me een foto zien van een jongen die net als ik als meisje is geboren. En tjonge, het leek écht wel een meisje - heel raar is dat. Nu begrijp ik papa en mama beter. Dokter Piet, dat is mijn vriend.»

Alain en Sonja schreeuwen het verhaal van hun zoon niet van de daken; alleen familie en goede vrienden zijn op de hoogte. Paul heeft nergens last van, zeggen ze; hij is ook niet in therapie bij een psycholoog.

ALAIN « Waarom zouden we een etiket op hem plakken met: 'Jij bent anders dan de anderen'? Hij is maar een klein béetje anders. Paul zal wellicht nog moeilijke momenten doormaken, maar hij is niet ziek. Er zijn ouders die het veel zwaarder hebben met hun kinderen.»

PAUL « Ja! Kirsten uit mijn klas: die was gevallen, en er was een stuk van haar tand. Dát is pas akelig.»

Jongen zonder piemel

Piet Hoebeke is uroloog aan het UZ Gent, en hoofd van het Interseksteam aldaar. Hij weet alles over interseksualiteit.

HUMO Ik ben het woord eens gaan opzoeken in Van Dale, en daar staat: 'het tegelijkertijd bezitten van geslachtsorganen van beide seksen'.

PIET HOEBEKE « Interseksualiteit is eigenlijk een slecht gekozen term: je denkt meteen aan tweeslachtigheid, aan slakken die zich in hun eentje kunnen voortplanten of zo. De werkelijkheid is helemaal niet zo bizar. Ik noem mijn patiënten liever 'jongens en meisjes met een aandoening in de geslachtsdifferentiatie'. In België worden er gemiddeld twaalf kinderen per jaar met zo'n aandoening geboren, erg weinig dus. Het

zijn échte jongens en meisjes, alleen heeft de natuur bij hen een steekje laten vallen, en zijn wij niet slim genoeg om onmiddellijk te bepalen of ze nu een jongen of een meisje zijn.»

HUMO Hoe moet ik me dat voorstellen: 'De natuur heeft een steekje laten vallen'?

HOEBEKE « Even terug naar de basis: een meisje heeft twee X-chromosomen, een jongen een X- en een Y-chromosoom. Tot de zesde week is er geen verschil tussen vrouwelijke en mannelijke embryo's, maar dan begint het jongetje-in-de-dop mannelijke geslachtshormonen te produceren en wordt het dus een jongen - Eva komt niet uit de rib van Adam, 't is omgekeerd. Maar heel af en toe loopt het mis.

» Interseksualiteit heb je in drie soorten. De grootste groep zijn meisjes met het *androgenitaal syndroom*; chromosomaal zijn het vrouwen, maar ze worden blootgesteld aan te veel androgenen - mannelijke hormonen, die worden aangemaakt door de bijnier - en daardoor is hun clitoris te groot en hun vagina te klein.

» Je hebt ook kinderen die 'beginnen' als jongen, maar zich later ontwikkelen tot vrouw. Ze hebben geen testosteron of geen

receptoren voor testosteron - als je een hormoon vergelijkt met een sleutel, dan is de receptor het sleutelgat waar-ie in past. In hun onderbuik hebben ze teelballen, maar ze voelen zich vrouw, en dat zijn ze eigenlijk ook. Dat is het *androgeen ongevoeligheidssyndroom* - AOS, het Morris-syndroom.

» En dan is er nog de derde groep: mensen met mannelijke én vrouwelijke chromosomen, geslachtsklieren en geslachtsorganen - bijvoorbeeld een clitoris die zo groot is dat ze haast een penis lijkt. Die groep is moeilijk te behandelen, maar is gelukkig ook vrij klein - amper vijf van de honderd twintig patiënten die ik in behandeling heb.»

HUMO Wat doet u als u twijfels hebt over het geslacht? Om het eens cru te stellen: is het technisch makkelijker om er in zo'n geval een meisje van te maken?

HOEBEKE « Kent u de *John/Joan case*? John werd besneden, het mes schoot uit en zijn piemel was eraf. Er werd een zekere dokter Money bijgehaald, en die zei: dan maken we er maar een meisje van. De operatie slaagde, John werd Joan, en dokter Money schreef een boek over de zaak. Maar toen Joan opgroeide, wilde

Dokter Piet Hoebeke: 'Vroeger dacht men: geef het een stoere fiets en het is een jongen; trek het een jurk aan en je hebt een meisje. Onder-tussen weten we dat onze hersenen óók een geslacht hebben. Zij wéten of we een man of een vrouw zijn, ook als er met de geslachtsorganen van alles is misgelopen.'

ze helemaal geen meisje zijn - logisch, ze was natuurlijk gewoon een jongen zonder piemel. Er kwam een nieuwe operatie aan te pas, en Joan werd David. Dat is uiteraard geen geval van interseksualiteit, maar het geeft wel aan hoe gevoelig de hele problematiek ligt.»

HUMO Hadden de ouders van Joan geprobeerd haar als meisje op te voeden?

HOEBEKE « In die tijd dachten de artsen: als niet duidelijk is welk geslacht een kind heeft, moet de opvoeding bepalen wat het worden zal. Geef het een stoere fiets en het is een jongen; trek het een jurk aan en je hebt een meisje. Ondertussen weten we dat onze hersenen óók een geslacht hebben. Zij weten of we een man of een vrouw zijn, ook als er met de geslachtsorganen van alles is misgelopen. Vandaar dat het niet lukte om van John een Joan te maken, simpelweg door hem schaamlippen te geven en een rok aan te trekken.

» Ons Interseksteam kijkt bij elke patiënt van wie het geslacht onduidelijk is naar het hele plaatje: niet alleen de geslachtsorganen en -klieren, maar ook het chromosomaal materiaal en de hersenen.»

Gezocht: m/v

HUMO Wat als een kind er aan de buitenkant compleet normaal uitziet en de aandoening niet wordt opgemerkt?

HOEBEKE « Neem nu Lode, een patiëntje van ons. Bij zijn geboorte zag hij eruit als een meisje; hij werd Lore genoemd. Toen Lore twee was, kwamen haar ouders naar mij toe: 'Kunt u eens naar haar vagina kijken, want die is zo ondiep.' Ik zag bij de eerste oogopslag dat Lore eigenlijk een jongen was - bij een baby vergis ik me soms, maar bij een kind van twee is het meestal duidelijk. We deden een paar tests en inderdaad, het was een jongen. En dus hebben we alsnog de *switch* gemaakt.»

HUMO Dat kind werd natuurlijk wel al twee jaar door zijn omgeving behandeld als een meisje. Veroorzaakt zo'n late switch geen psychische problemen?

HOEBEKE « Echt zicht hebben we daar nog niet op, maar met de verkeerde sekse door het leven moe-

ten gaan is ook geen lolletje, hoor. Onlangs heb ik een zestienjarige jongen uit Saudi-Arabië behandeld. Als baby zag hij eruit als een meisje, en zo werd hij ook opgevoed. Maar in de puberteit kreeg-ie plots baardhaar en een diepe stem, en wat bleek: vanbinnen was hij een jongen. Er zijn een paar operaties aan te pas moeten komen, maar de geslachtswissel was succesvol - wat ook meespeelde, was dat je in de moslimwereld pas echt voor vol aangezien wordt als je een man bent.»

HUMO Neemt het aantal gevallen van interseksualiteit toe?

HOEBEKE « Ons milieu is ernstig vervuild door hormonen. Vrouwen die de pil nemen, plassen een deel van de hormonen die daarin zitten weer uit. En tot halverwege de jaren zeventig hebben honderdduizenden zwangere vrouwen het medicijn DES geslikt om miskramen te voorkomen; het gevolg was een massale toename van de hoeveelheid oestrogenen - vrouwelijke geslachtshormonen - in ons milieu. Overigens, vegetariërs die extreem veel sojaproducten eten, maken meer kans op een jongetje met penisproblemen: soja bevat immers oestrogenen.»

HUMO Vallen ook transseksuelen onder de noemer 'interseksualiteit'?

HOEBEKE « Nee, dat is een totaal andere aandoening. Interseksualiteit is een puur lichamelijke stoornis, een kwestie van genen en klieren, terwijl transseksualiteit meer iets is van: 'Ik mag fysiek dan wel een man zijn, maar ik voel me een vrouw.' Interseksuelen vinden het ook helemaal niet leuk om verward te worden met transseksuelen.»

HUMO Interseksuelen worden geboren met geslachtskenmerken van beide seksen: voelen ze zich ook een beetje man én vrouw?

HOEBEKE « Née. Bij de meeste interseksuelen is na onderzoek perfect duidelijk tot welk geslacht ze behoren. Een meisje dat in de baarmoeder aan grote hoeveelheden mannelijke geslachtshormonen is blootgesteld, zal later misschien liever voetballen dan met de poppen spelen, maar ze voelt zich wél een vrouw - en voor alle duidelijkheid: ze hoeft helemaal niet lesbisch te zijn, zoals vaak gedacht wordt. Seksuele

voorkeur schijnt niet hormonaal bepaald te zijn, maar ligt verankerd in de hersenstructuur.

» Maar naast interseksuelen heb je ook *transgenderisten*; dat zijn de twijfelaars, de mensen die een beetje van allebei willen. Zo ben ik ooit bestookt door e-mails van Amerikanen die bij mij hun zaadballen wilden komen inleveren - niet hun penis hè, hun ballen. Heel vreemd, ja, ook voor mij. En een vrouw vroeg me of ze testosteron kon slikken, want zij wilde graag baardhaar.»

De vrouw met de baard

HUMO Kinderen met een stoornis in hun geslachtsklieren of -organen worden vaak heel jong geopereerd. Maar kun je zo vroeg al wel met zekerheid hun geslacht bepalen?

HOEBEKE « Ons team kan dat met een paar weken onderzoek; bij de grote meerderheid van de patiënten zijn we dan honderd procent zeker.

» De meeste baby's met een onduidelijk geslacht zijn meisjes met een te grote clitoris en een dichtzittende vagina - het androgenitaal syndroom van daarstraks. Opereer je zo'n kindje tijdens de eerste drie maanden, dan ziet het resultaat er vrij normaal uit; het kind kan zo verder opgroeien. Als ze zestien wordt, ondergaat ze een operatie die de vagina vergroot, waardoor ze seksuele gemeenschap kan hebben.»

» De patiëntenvereniging *Intersex Society North America* pleit ervoor die ingreep pas uit te voeren als het meisje volwassen is en zelf een keuze kan maken. 'Blijf er met je poten af!' roepen ze naar ons. Maar in die vereniging zitten veel patiënten die twintig of dertig jaar geleden behandeld werden volgens de oude methodes, en daar een behoorlijk trauma aan hebben overgehouden. Wanneer men in die tijd een te grote clitoris weghaalde, verdween meteen ook het genotsgevoel. Met de moderne technieken raken we niet aan de zenuwen.»

HUMO Stel dat je zo'n 'geslachtloos' kind niet opereert, wat zijn dan de gevolgen?

HOEBEKE « Het is gewoon verschrikkelijk moeilijk om geslachtloos op te groeien. Ook voor

de ouders: de naam kun je nog een beetje 'tweeslachtig' houden - Dominique of Gaël of zo - maar je zult toch moeten kiezen. Alleen al de vraag wat voor kleertjes je je kind aantrekt: roze of blauw, jurkje of broekje?»

HUMO Lopen kinderen van wie het geslacht onduidelijk is, niet het risico om als een curiositeit te worden beschouwd?

HOEBEKE « Vroeger werden interseksuelen op de kermis vertoond: 'Komt dat zien, de vrouw met de baard!' Onlangs was ik op een congres, en daar sprak een Engelse mevrouw - die dus ooit een meneer was geweest. Ze vertelde dat er, toen ze nog een kind was, eindelijk veel dokters naar haar geslacht waren komen kijken; ze namen foto's, en in hun kielzog trokken ook nog eens hordes studenten voorbij. Ja, dan ga je natuurlijk frustraties kweken.

» Kent u 'Middlesex' van Jeffrey Eugenides? Bijzonder goed boek, leest als een trein. Het hoofdpersonage twijfelt ook over zijn geslacht, en hij vertelt hoe de heren dokters altijd in zijn penis-clitoris stonden te knippen - zogenaamd uit 'wetenschappelijke nieuwsgierigheid'. Dat kan natuurlijk niet, hè.»

HUMO Elke, onze getuige, vernam de waarheid pas toen ze dertig was. Interseksualiteit blijkt dus ook onder artsen nog een taboe te zijn.

HOEBEKE « Ja, ongelooflijk is dat. Aan veel patiënten is de diagnose altijd verzwegen. Zij zijn daar boos om, en terecht. Een meisje met AOS is onvruchtbaar; ze zal in haar puberteit haar maandstonden niet krijgen. Erover zwijgen kan zelfs gevaarlijk zijn. Zo zijn er meisjes die opgroeien als jongens, maar binnenin wel een baarmoeder en een vagina hebben; het kan gebeuren dat ze plots hevige buikpijn krijgen, omdat ze toch zijn gaan menstrueren. Nee, zo iets mag je niet verborgen houden: daar is het veel te ingrijpend voor.»

Jolien Janzing

(Foto Dieter Bacquaert)

De namen van de getuigen zijn fictief.

'STORIES: IK BEN MAN NOCH VROUW' (1)

Canvas, maandag 27 sept., 21 u.